

NOMVALLEX: A Valency Lexicon of Czech Nouns and Adjectives

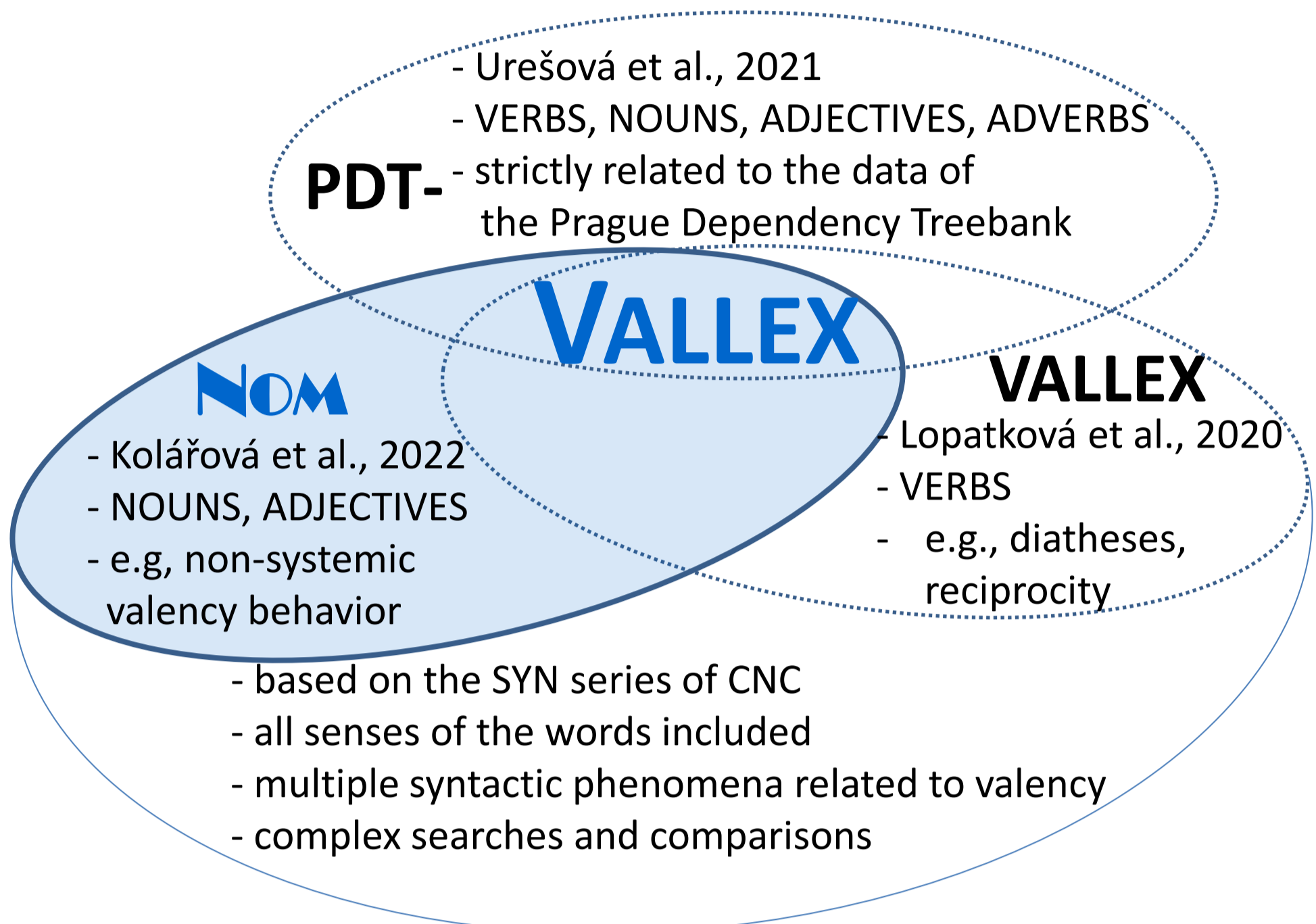

Veronika Kolářová, Anna Vernerová
{kolarova,vernerova@ufal.mff.cuni.cz}

Institute of Formal and Applied Linguistics, Faculty of Mathematics and Physics, Charles University, Prague, Czech Republic

Czech monolingual VALency LEXicons

- Valency theory of the Functional Generative Description (Panevová 1974-75)

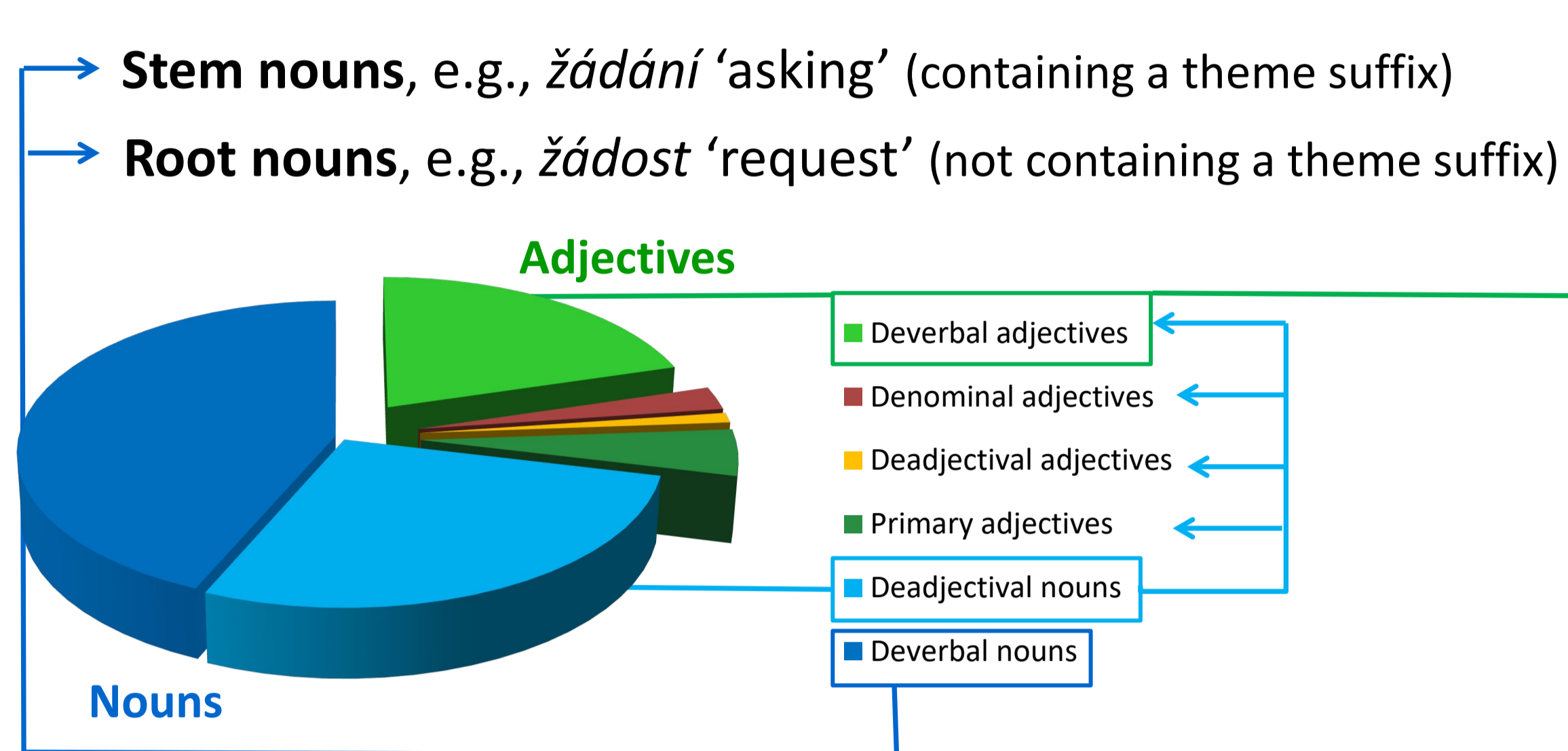

NOMVALLEX 2.0: Part-of-speech and derivational categories

Deverbal adjectives – deverbal derivatives with adjectival inflection:

- 9 types, derived for example from transgressives or participles
- cf. derivatives of the verb *podezírat* 'to suspect', e.g., *suspected* or *suspicious*

podezírající -- *podezřelý* -- *podezíráný* *podezíratelný* *podezíravý* -- *podezřelý*

Part-of-speech category	Derivational category	Lexical units	Lexemes
Nouns	deverbal	505	248
	deadjectival	247	158
Adjectives	deverbal	179	116
	denominal	28	14
	deadjectival	6	6
	primary	62	28
Total		1027	570

A lexicon entry

Lexeme: an abstract unit associating lexical forms with their lexical units

Lexical unit (LU): word sense

<https://ufal.mff.cuni.cz/nomvallex>

Valency frame:

- actants or free modifications
- morphemic forms
- obligatoriness

Link(s) to the base verbal LU(s) in VALLEX

Combinations of actants

nadšení ^{pf} 'delight, joy' [blu-n-nadšení-1]

ACT 2, pos PAT 7, nad+7, z+2, že, cont

derivedFrom blu-v-nadchnout-2, blu-v-nadchnout-se-1 ACT 4-2, pos PAT 1-7*že, cont, nad+7, z+2, inf, pro+4

pdt-vallex v-w1991f1

synon velká radost

exemplerich **ACT+PAT** Nenudila nás, protože její **ACT nadšení** minulostí **PAT** bylo opravdu úžasné. • Vstříbhal okouzlení svého otce přírodou, **nadšení** své matky **ACT** Grace uměním **PAT** a každodenní zvyk svého dědečka Ernesta „Abby“ Halla vyprávět příběhy i jeho náboženské zanicení. • Fojtk by však raději viděl spolupráci s jinými ekonomikami a hejtmanovo **ACT nadšení** z Činy **PAT** nesdílí. • ... shortened ...

ACT S tak bezvýhradným **nadšením** publika **ACT** i kritiky **ACT** jako tehdy u tohoto představení se setkáme jen zřídka.

PAT V **nadšení** nad příchodem **PAT** automobilky město i stát pozapomněly na řadu důležitých věcí. • Takové **nadšení** z vítězství **PAT** nepamatují. • Zrovna neomdléváš **nadšením**, že jsem **PAT** tady. • Do spartánské pokladny se sypaly peníze, rostlo **nadšení**, jak moderní fotbal tým hraje **PAT**.

class psych slate

semcategory abstraktní výsledek děje

Difference in valency compared to the valency frame of the base verbal LU

Corpus examples:

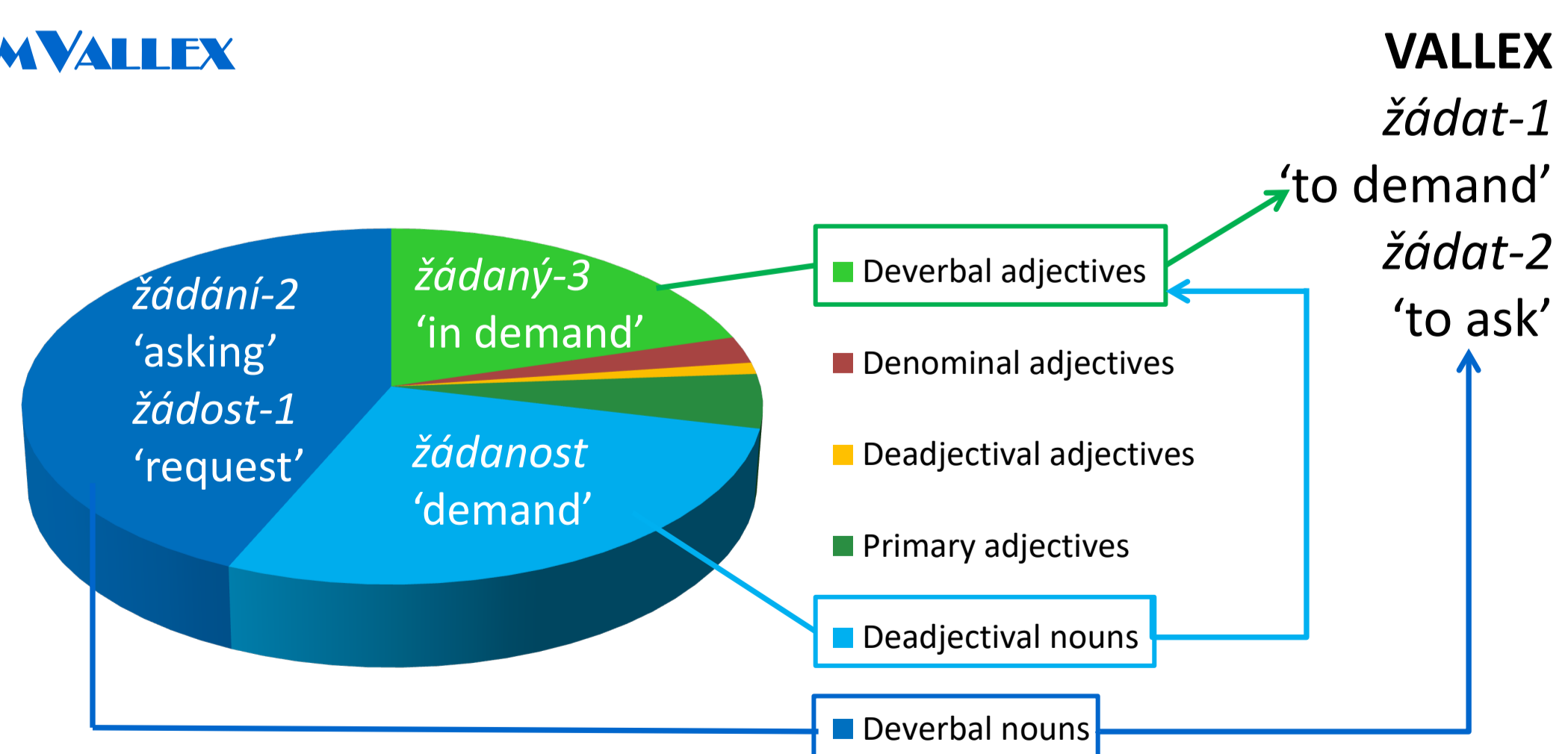
- CNC SYNv8
- Araneum Bohemicum
- Maximum

Interlinked lexical units

NOMVALLEX → (NOMVALLEX) → VALLEX

- Links from derived lexical units to their base lexical units
 - in case of verbs, to base verbal lexical units contained in VALLEX
- žádání-2* 'asking' > *žádaný-3* 'in demand' > *žádat-1* 'to demand'
- žádání-2* 'asking' / *žádost-1* 'request' > *žádat-2* 'to ask'

NOMVALLEX

Comparison of valency of derivationally related lexical units

- Examination of the extent to which nouns and adjectives share valency properties with their base words
 - argument inheritance hypotheses (Booij 2007)
- An automatic procedure compares their valency frames
 - the number and type of valency slots
 - morphemic forms
- The difference in valency is specified in the 'valdiff' attribute and set off in color
- Systemic (regular) and non-systemic (irregular) valency behavior of various derivational types of Czech nominals
 - deverbal adjectives / nouns vs. verbs (Kolářová et al. 2021, Kolářová et al. 2019)

Verb:

žádat ^{impf} **žádat** ^{iter} 'to ask' [blu-v-žádat-2]

ACT _{obl} 1 ADDR _{obl} 4 PAT _{obl} o+4, inf, aby, at, zda, že

žádat zaměstnavatele_{AK} **ADDR** o práci **PAT**
'to ask the employer.ADDR for a job.PAT'

Stem noun:

žádání (si) ^{impf} 'asking' **žádání** **zaměstnavatele**_{Gen} **ADDR** o práci **PAT**
'asking the employer.ADDR for a job.PAT'

ACT _{obl} 2, 7, pos ADDR _{obl} 2, pos PAT _{obl} o+4, aby, at, zda
derivedFrom blu-v-žádat-2 ACT 1-2, 7, pos ADDR 4-2, pos PAT o+4, aby, at, zda, inf, že

Root noun:

žádost ^{no-aspect} 'request' **žádost** **zaměstnavateli**_{Dat} **ADDR** o práci **PAT**
'request to-the-employer.ADDR for a job.PAT'

ACT _{obl} 2, pos, od+2 ADDR _{obl} 3, k+3 PAT _{obl} 2, k+3, na+4, o+4, po+6, inf, aby, at, zda, že
derivedFrom blu-v-žádat-2 ACT 1-2, pos, od+2 ADDR 3, k+3, 4 PAT o+4, inf, aby, at, zda, že, 2, k+3, na+4, po+6